

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/9

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/9127
Karar No. 2025/10296
Tarihi: 24.12.2025

- SENDİKA ŞUBESİNİN KAPATILMASI
- ŞUBE KAPATILMASI KARARININ ANCAK SENDİKA GENEL KURULUNCA YETKİ VERİLMESİ HALİNDE UYGULANABİLECEĞİ
- GENEL KURULUN ASLİ YETKİLERİNİ DAİMİ OLARAK BİR BAŞKA ORGANA DEVİR EDEMEEYCEĞİ
- SENDİKA GENEL KURULU DEĞİŞEN BİR ORGAN OLMASI NEDENİYLE ŞUBE KAPATMA KARARININ HER GENEL KURULDA ALINMASININ ZORUNLU OLDUĞU

ÖZETİ: Belirtmek gerekir ki şube açma, birleştirme veya kapatma konularında asıl yetkili organ genel kurul olup bu yetkinin daimi şekilde bir başka organa devredilmesi, emredici nitelikteki 6356 sayılı Kanun'un 11/1-(h) hükmü gereğince mümkün değildir. Diğer taraftan, genel kurul bir organ olması itibarıyla değişken bir yapıya sahip olduğundan, yetki devrinin her genel kurulda karara bağlanması gerekir. Genel kurul tarafından yetki devrine ilişkin bir karar verilmemesi durumunda, ilgili genel kurul dönemi itibarıyla sendika yönetim kurulunun şube kapatma yetkisinin bulunmadığı kabul edilmelidir.

Somut uyuşmazlıkta; Erzurum şubesinin kapatılmasına dair Sendika Yönetim Kurulunun dava konusu kararı 22.10.2024 tarihli olup bu tarihten önceki son Olağan Genel Kurul 04-05 Kasım 2023 tarihlerinde toplanmış ise de Genel Kurulda şube kapatma

konusunda Sendika Yönetim Kuruluna yetki verilmemiştir. Bu itibarla, Sendika Yönetim Kurulunun şube kapatma yetkisi bulunmadığından, bu gerekçe ile Sendika Yönetim Kurulu kararının iptal edilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile iptal edilmesi doğru değil ise de karar sonucu itibarıyla isabetlidir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı taraf vekillerince temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin Erzurum şubesinin 09.10.2022 tarihinde yapılan Genel Kurulunda şube başkanı olarak seçildiğini, Sendika Genel Kurulunca, Sendika Yönetim Kuruluna bir yetki devri yapılmamasına karşın, davacının şube başkanı olarak görev yaptığı Erzurum şubesinin Sendika Yönetim Kurulu kararı ile kapatılarak Şube kapsamındaki işyerlerinin Van şubesine bağlandığını, davacının profesyonel yöneticiliğinin kaldırıldığını, Şubeye tahsis edilen aracın geri alındığını, bu karar ve işlemin asıl nedeninin Sendika yönetimine muhalif olmasından kaynaklandığını, şube üye sayısının Sendika Tüzüğü'nde belirtilen sayının altına düşmesine rağmen birçok şubenin kapatılmadığını veya bölünmediğini, Sendika Yönetim Kurulunca var olmayan bir yetkinin kullanıldığını, objektif davranılmadığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle Genel Merkez Yönetim Kurulunun şube açma, şube kapatma, şube bölme, şube faaliyet alanlarının belirlenmesi için Genel Kuruldan yetki almadığından usul olarak da böyle bir yetkisinin olmadığına tespitine, davalı Sendika Genel Merkez Yönetim Kurulunun Erzurum Şube Başkanlığı ve Şube Başkanı ile ilgili 22.10.2024 tarihli ve 21D-2023/70 sayılı Şubenin kapatılmasına ilişkin kararının iptaline, davalı Sendika Genel Merkez Yönetim Kurulunun 22.10.2024 tarihli ve 21D-2023/70 sayılı Şube Başkanı Ergün Deniz'in profesyonel ücretli kadrosunun sonlandırılmasına ilişkin kararının iptaline, Erzurum şubesine tahsis edilen aracın geri alınması ile ilgili davalı Sendikanın 23.10.2024 tarihli ve 4108 sayılı yazısının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının iptalini talep ettiği kararın, Sendika Tüzüğü'nün 17. maddesinde düzenlendiğini, Sendika Yönetim Kurulunun bu konularda yetkili kılınmış olduğunu, her genel kurulda bu hususta yetki alınması gerektiği ileri sürülmüş ise de Tüzük hükmü gereği bu yetkinin Yönetim Kuruluna sürekli olarak verilmiş olduğunu, 04-05 Kasım 2023 tarihli son Genel Kurulda, bu yetkinin belirli koşullar altında Sendika Yönetim Kuruluna devredildiğini, Sendika

Yönetim Kurulunun 22.10.2024 tarihli toplantısında, coğrafi gereklilikler de göz önüne alınarak, Erzurum şubesinin kapatılmasına, Erzurum şube ile Van şubesinin birleştirilmesine dair verilen kararın Yönetim Kurulunun takdir hakkı kapsamında ve hukuka uygun bir karar olduğunu, Erzurum şubesinin 04.11.2023 tarihli Genel Kurulunda 2.898 üyesi varken bugün itibarıyla 630'a düşmüş olduğunu ve aidat gelirinin sıfırlandığını, profesyonel ücretli kadrosunun kaldırılmasının da dava konusu edildiğini; ancak 22.10.2024 tarihli ve 21D-2023-70 sayılı kararın profesyonel ücretli kadrosunun sonlandırılmasına ilişkin olmadığını, Şubenin kapanmış olması nedeniyle davacının ücretli kadrosunun sona ermesinin doğal sonuç olduğunu, olmayan şubenin profesyonel veya amatör yöneticisinin de olamayacağını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; Sendika Tüzüğü'nün, Olağan Genel Kurulda değiştirildiğini, davalı Sendikanın Tüzüğü'nde, şube açma, birleştirme, şubelerin faaliyet alanını belirleme ve üye sayısı 700'ün altına düşen şubeleri kapatma yetkisinin, Genel Kurulca, Sendika Genel Merkez Yönetim Kurulu ile paylaşıldığı, bu koşulların gerçekleşmesi hâlinde Sendika Yönetim Kurulunun şube açma, birleştirme veya kapatma yetkisinin bulunduğu anlaşıldığı, Erzurum şubesinin üye sayısının, kapatma kararı tarihi ve öncesinde, Tüzük'te belirtilen 700 sayısının altına hiç düşmediği ve şubenin kapatılabilmesi için gerekli ön şart olan üye sayısının 700'den aşağı düşme koşulunun sağlanmamış olduğu anlaşıldığından Sendika Genel Merkez Yönetim Kurulunun Erzurum şubesinin kapatılmasına ilişkin kararının iptaline karar verildiği; Şube kapatma şartlarının oluşmaması nedeniyle, davacının profesyonel (ücretli) kadrosunun devam etmesi gerektiği, Erzurum şubesine tahsis edilen aracın geri alınması işleminin de dayanaksız kaldığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekillerince istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile başvuruların esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

1. Davacı vekili temyiz dilekçesinde; Mahkeme kararının hüküm kısmı doğru olmakla birlikte gerekçesinin hatalı olduğunu, Sendika Yönetim Kurulunun şube kapatma yetkisinin bulunduğu dair tespitin hatalı olduğunu, gerekçenin düzeltilmesi gerektiğini belirterek temyiz yoluna başvurmuştur.

2. Davalı vekili temyiz dilekçesinde; cevap ve istinaf dilekçelerinde belirttiği sebeplerle Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozularak ortadan kaldırılması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, sendika yönetim kurulu kararının iptali istemine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüne karar verilmiş, davalı vekilinin (3) numaralı paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun (6356 sayılı Kanun) 9/1 hükmüne göre sendikaların zorunlu organları genel kurul, yönetim kurulu, denetleme kurulu ve disiplin kuruludur.

Genel kurul sendikaların iradesini yansıtan nihai karar organıdır. Genel kurullar bakımından asıl olan ise olağan genel kuruldur. Olağan genel kurul, kanunda ve daha kısa bir süre belirlenmesi koşuluyla tüzükte öngörülen sürelerde düzenli olarak yapılmak zorunda olunan ve yapılması için herhangi bir sebebin ortaya çıkması gerekli olmayan genel kuruldur.

6356 sayılı Kanun'un "Genel kurulun görev ve yetkileri" kenar başlıklı 11. maddesinin 1. fıkrasının (h) bendine göre "Şube açma, birleştirme veya kapatma, bu konuda tüzükte belirlenen esaslar doğrultusunda yönetim kuruluna yetki verilmesi" konusu genel kurulun görev ve yetkileri arasında yer almaktadır.

Belirtmek gerekir ki şube açma, birleştirme veya kapatma konularında asıl yetkili organ genel kurul olup bu yetkinin daimi şekilde bir başka organa devredilmesi, emredici nitelikteki 6356 sayılı Kanun'un 11/1-(h) hükmü gereğince mümkün değildir. Diğer taraftan, genel kurul bir organ olması itibarıyla değişken bir yapıya sahip olduğundan, yetki devrinin her genel kurulda karara bağlanması gerekir. Genel kurul tarafından yetki devrine ilişkin bir karar verilmemesi durumunda, ilgili genel kurul dönemi itibarıyla sendika yönetim kurulunun şube kapatma yetkisinin bulunmadığı kabul edilmelidir.

Somut uyuşmazlıkta; Erzurum şubesinin kapatılmasına dair Sendika Yönetim Kurulunun dava konusu kararı 22.10.2024 tarihli olup bu tarihten önceki son Olağan Genel Kurul 04-05 Kasım 2023 tarihlerinde toplanmış ise de Genel Kurulda şube kapatma konusunda Sendika Yönetim Kuruluna yetki verilmemiştir. Bu itibarla, Sendika Yönetim Kurulunun şube kapatma yetkisi bulunmadığından, bu gerekçe ile Sendika Yönetim Kurulu kararının iptal edilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile iptal edilmesi doğru değil ise de karar sonucu itibarıyla isabetlidir.

3. Dava dilekçesinde yer alan talep sonucuna göre İlk Derece Mahkemesince hüküm fıkrasının 2 ve 3 numaralı bentleri ile Şube başkanının profesyonel ücretli kadrosunun sonlandırılmasına ilişkin kararın iptaline ve Şubeye tahsis edilen aracın geri alınması ile ilgili yazının iptaline karar verilmiş ise de anılan konularda alınmış bir Sendika Yönetim Kurulu kararı bulunmadığından, belirtilen iki talep bakımından davanın reddine karar verilmesi gerekir.

Anılan hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgililere iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

24.12.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.